

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

І Н С Т Р У К Ц І Я

№ 57

**з охорони праці
для працівників охорони**

м. Суми

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО:

наказ ректора
від 17 вересня 2020 р.
№ 0748-I

І Н С Т Р У К Ц І Я № 57

З ОХОРОНИ ПРАЦІ ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ ОХОРОНИ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Дія інструкції поширюється на всіх працівників, які здійснюють охорону матеріально-технічної бази університету (територія, будинки, споруди, приміщення, обладнання, автотранспорт тощо).

1.2. До охорони матеріально-технічної бази допускаються працівники (сторожі, чергові) віком не молодше 18 років, які пройшли вступний та первинний інструктажі з питань охорони праці.

1.3. Працівники повинні один раз на 6 місяців проходити повторні інструктажі з питань охорони праці, а при виконанні разових робіт, безпосередньо не пов'язаних із обов'язками за спеціальністю, – цільовий інструктаж відповідно до характеру виконуваної роботи.

1.4. Перед початком виконання робіт, пов'язаних з експлуатацією електрообладнання, працівники повинні пройти інструктаж для отримання I групи з електробезпеки.

1.5. Кожен працівник під час виконання своїх трудових обов'язків повинен:

- виконувати тільки ту роботу, яка передбачена його посадовою чи робочою інструкцією або доручена йому керівником;
- дотримуватися правил внутрішнього трудового розпорядку;
- дбати про особисту безпеку і здоров'я, а також про безпеку і здоров'я оточуючих людей в процесі виконання будь-яких робіт чи під час перебування на території університету;
- знати і виконувати вимоги правил пожежної безпеки, знати місця знаходження первинних засобів пожежогасіння та уміти ними користуватися;
- знати і виконувати вимоги нормативно-правових актів з охорони праці, вимоги санітарно-гігієнічних норм і правил, уміти надавати домедичну допомогу;
- знати властивості дезінфікуючих засобів, їх дію на організм людини;
- користуватися передбаченими засобами колективного та індивідуального захисту.

1.6. Палити та приймати їжу дозволяється тільки у спеціально відведених для цього місцях.

1.7. Основними шкідливими та небезпечними виробничими факторами, які за певних обставин можуть призвести до травматизму чи професійних захворювань, є такі:

- підвищена напруга електричної мережі;
- транспортні засоби під час їх руху;
- падіння працівників на поверхні та з висоти;
- термічні та/або хімічні опіки у результаті аварій, пожеж чи вибухів.

1.8. Працівник безоплатно забезпечується спецодягом, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального захисту (ЗІЗ) відповідно до діючих Типових галузевих норм чи норм, передбачених Колективним договором.

1.9. Працівник має право відмовитися від роботи, якщо умови її виконання створюють загрозу його здоров'ю або життю чи суперечать вимогам нормативних актів з охорони праці.

1.10. За порушення вимог цієї інструкції працівник несе адміністративну, дисциплінарну та карну відповідальність згідно діючого законодавства України.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. Працівник перед початком роботи повинен:

- одягнути та привести до ладу передбачений для виконання роботи спецодяг, спецвзуття та ЗІЗ;
- оглянути і привести в належний стан робоче місце, прибрати зайве;
- підготувати інвентар чи пристосування (ліхтарі, засоби зв'язку, засоби захисту тощо), якщо вони передбачені характером виконуваної роботи, та перевірити їх справність;
- ознайомитися з усіма записами та зауваженнями в журналі прийому-передачі змін
- здійснити обхід разом з працівником, що передає зміну, та переконатися в належному стані об'єкту, що береться під охорону, в справності та цілості замків, запорів тощо.
- перевірити справність приладів сигналізації та відеоспостереження (за наявності);
- перевірити справність засобів зв'язку;
- прийняти зміну від попередника з записом у журналі прийому-передачі змін.

2.2. При виявленні загрози безпечному проведенню роботи, необхідно доповісти про це безпосередньому керівнику і до роботи не приступати. Дозволяється приступати до роботи тільки після усунення виявлених недоліків.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

3.1. При спілкуванні з працівниками, особами, що навчаються, та відвідувачами університету, слід поводити себе коректно, бути ввічливим, уникати провокування конфліктних ситуацій, бути уважним, не відволікатися самому та не відволікати від роботи інших працівників.

3.2. Під час обходу території слід пересуватися тільки по облаштованих доріжках (у зимовий період пересуватися тільки по доріжках, які посипані піском), встановлених проходах та переходах.

3.3. Переміщуючись по території необхідно керуватися знаками безпеки і попереджувальними знаками, уникати траншей, ям, відкритих колодязів тощо. При виявленні неогороджених відкритих колодязів, ям чи траншей слід негайно повідомити про це безпосереднього керівника.

3.4. При зустрічі з транспортом, що рухається, слід стати в безпечне місце і пропустити транспорт.

3.5. Під час обходу території забороняється знаходитися в зонах роботи обладнання, машин та механізмів, частини яких рухаються чи обертаються, в зонах переміщення вантажу та роботи вантажопідіймальних механізмів, в охоронних зонах ліній електропередач та поблизу неізольованих струмовідних частин електроустановок.

3.6. При настанні темряви слід вмикати охоронне освітлення об'єкта.

3.7. При огляді недостатньо освітлених чи підозрілих місць в темний час доби слід користуватися ліхтарями для їх освітлення.

3.8. Перед виходом з освітленого приміщення на неосвітлену територію об'єкта (у темний час доби) слід вимкнути електричне освітлення у приміщенні, почекати 5 – 7 хвилин доки зір адаптується до темряви, увімкнути ручний ліхтар і тільки після цього виходити з приміщення.

3.9. У разі виявлення обірваного електричного проводу чи електрообладнання, що іскрить, забороняється наближатися до нього ближче 8 – 10 м. У цьому разі слід негайно вимкнути живлення (якщо це можливо) та повідомити безпосереднього керівника.

3.10. При огляді транспортних засобів необхідно користуватися переносними драбинами або використовувати спеціальні естакади чи спеціальні пристрої для огляду (дзеркала, відеокамери тощо). Ставати на колеса транспортних засобів, чіплятися за їх борти не допускається. При використанні драбин забороняється підійматися на висоту більше 1,3 м без проходження медичного огляду, а також навчання та перевірки знань з питань безпечної роботи на висоті.

3.9. В неробочий час, вихідні та святкові дні допускати на територію університету працівників дозволяється тільки з дозволу адміністрації університету. Допускати на територію університету сторонніх осіб або працівників без відповідного дозволу забороняється.

3.10. Не допускається:

- залишати об'єкт, що охороняється, до приходу зміни (при відсутності зміни слід негайно доповісти про це безпосередньому керівнику);
- користуватися нагрівальними приладами з відкритою спіраллю, подовжувачами та саморобними нагрівальними приладами, самостійно ремонтувати електрообладнання і прилади освітлення;
- самовільно вмикати і вимикати працююче обладнання, машини та механізми (крім аварійних випадків);
- самовільно відкривати двері і ворота в складські, виробничі чи інші замкнені приміщення (за винятком аварійних ситуацій).

3.11. У разі проникнення на об'єкт сторонніх осіб чи при виявленні спроби розкрадання майна необхідно повідомити про це в поліцію за телефоном «102», чітко сформулювавши характер події і адресу місцезнаходження об'єкта, та вжити заходів щодо затримання порушників, якщо це можливо і не несе загрози власному життю та здоров'ю.

4. ВИМОГИ ЩОДО КОНТРОЛЮ ЗА ДОДЕРЖАННЯМ ПРОТИПОЖЕЖНОГО РЕЖИМУ, ОГЛЯДУ ТЕРИТОРІЙ І ПРИМІЩЕНЬ, ПОРЯДОК ДІЙ У РАЗІ ВИЯВЛЕННЯ ПОЖЕЖІ, СПРАЦЮВАННЯ СИСТЕМ ПРОТИПОЖЕЖНОГО ЗАХИСТУ

4.1. Протягом чергування працівник зобов'язаний здійснювати постійний контроль за протипожежним станом приміщень та території університету. Для цього слід виконувати наступне:

- контролювати стан (справність, показання приладів сигналізації та індикації тощо) установок автоматичної пожежної сигналізації;
- періодично здійснювати контрольний обхід території та приміщень (до яких є безперешкодний доступ) з метою перевірки їх протипожежного стану;
- не допускати паління (крім паління у визначених для цього місцях) чи користування відкритим вогнем на території та у приміщеннях університету, застерігати про це працівників, осіб, що навчаються, та відвідувачів;
- контролювати рух автотранспорту по території університету, не допускати паркування автотранспорту у протипожежних розривах між будівлями, наскрізних проїздах будівель, на відстані менше 5 м від пожежних гідрантів, пожежного обладнання та інвентарю, на поворотних майданчиках тупикових проїздів;

4.2. У разі виявлення порушень слід негайно повідомити безпосереднього керівника для вжиття заходів щодо їх оперативного усунення.

4.3. Після залишення працівниками території університету після закінчення робочого дня слід здійснити контрольний обхід території та приміщень (до яких наявний вільний доступ), щоб упевнитися у належному пожежобезпечному стані об'єкту, відсутності ввімкнених нагрівальних та освітлювальних приладів (крім аварійних та робота яких передбачена технологічним процесом) тощо.

4.4. У приміщенні для охорони повинен бути список посадових осіб, яких слід викликати в нічний час (у вихідні й святкові дні) в разі виникнення екстрених ситуацій (аварій, пожежі, крадіжки тощо) з зазначенням їх адреси, номерів домашніх чи/та мобільних телефонів.

4.5. У разі спрацювання системи автоматичної пожежної сигналізації слід повідомити про це пожежну охорону за номером телефону «101» і прибути на місце, звідки надійшов сигнал тривоги. Якщо спрацювання було хибним, необхідно дати відбій пожежній охороні, та повідомити безпосереднього керівника для організації технічного обслуговування пожежної сигналізації та усунення хибного спрацювання.

4.6. У разі виявлення ознак горіння (видиме полум'я, запах диму чи паленого) необхідно викликати пожежну охорону за номером телефону «101» і приступити до гасіння та локалізації загорання власними силами за допомогою первинних засобів пожежогасіння (у разі можливості). За можливості слід залучити для допомоги в гасінні загорання інших працівників.

4.7. У разі виявлення пожежі (а також у разі неможливості ліквідації загорання власними силами) необхідно виконати наступне:

- викликати пожежну охорону за номером телефону «101» та адміністрацію університету (відповідальних посадових осіб);
- сповістити про пожежу людей, які знаходяться у будівлі чи на прилеглій території;

- вимкнути (за необхідності) електрообладнання та вентиляцію;
- організувати евакуацію людей та матеріальних цінностей;
- організувати взаємодію з аварійними службами (електротехнічною, газовою, сантехнічною та транспортною).
- зустрічати підрозділи пожежної охорони, що прибувають, і найкоротшим шляхом спрямовувати їх на місце пожежі.

4.7. До прибуття керівників і посадових осіб охоронник не повинен залишати місце пожежі (за умови, що немає загрози його життю та здоров'ю) й (по можливості) консультувати керівника гасіння пожежі (штаб пожежогасіння) щодо розташування того чи іншого обладнання, запасних виходів, виходів на горище тощо.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 5.1. Привести в належний стан робоче місце.
- 5.2. Здати зміну з записом в журналі прийому-передачі змін.
- 5.3. Вимити руки, обличчя з милом або миючими засобами, при необхідності прийняти душ.
- 5.4. Доповісти безпосередньому керівнику про виявлені під час роботи недоліки, несправності та загальний стан робочого місця.

6. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

6.1. В процесі роботи може виникнути пошкодження ізоляції електрообладнання, виникнення напруги дотику чи крокової напруги.

6.2. У разі виникнення аварійної ситуації необхідно:

- вимкнути електрообладнання (за можливості);
- обгородити небезпечну зону і не допускати в неї сторонніх осіб; якщо обстановка не загрожує життю і здоров'ю працівників і не призведе до більш тяжких наслідків, необхідно її зберегти такою, якою вона була на момент настання події, для проведення розслідування;
- повідомити про те, що сталося, безпосереднього керівника.

6.3. У разі настання нещасного випадку:

- негайно звільнити потерпілого від дії вражаючого фактору;
- перенести його в безпечне місце;
- визначити стан потерпілого, при необхідності надати йому домедичну допомогу, а у тяжких випадках викликати "швидку медичну допомогу".

6.4. При ліквідації аварійної ситуації виконувати вказівки керівника робіт.

Склав:

Начальник відділу охорони

О.О. Клімов

Узгоджено:

Начальник відділу охорони праці
та пожежної безпеки

К.О. Каріх

В.о. начальника юридичного відділу

Н.Ю. Заїка

Голова комісії профкому з питань
охорони праці

М.М. Олада